

18.12.2025

Hyvinvointialueiden ohjausosasto
Hallitusneuvos Eeva Mäenpää

Valtioneuvoston asetus hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n muuttamisesta

1. Asian tausta ja asetuksenantovaltuudet

Hyvinvointialueiden rahoituksesta annetulla lailla (617/2021), jäljempänä *rahoituslaki*, säädetään hyvinvointialueiden yleiskatteellisesta valtion rahoituksesta ja rahoituksen kohdentumisesta hyvinvointialuekohtaisesti.

Rahoituslain 13 §:n 5 momentin nojalla valtioneuvoston asetuksella säädetään vuosittain seuraavaa varainhoitovuotta varten hyvinvointialuekohtaisen rahoituksen laskennassa käytettävistä asukaskohtaisesta sosiaali- ja terveydenhuollon perushinnasta sekä 14–20 ja 20 a §:ssä tarkoitettujen määräytymistekijöiden perushinnoista. Lisäksi rahoituslain 21 §:n 3 momentin nojalla valtioneuvoston asetuksella säädetään vuosittain seuraavaa varainhoitovuotta varten hyvinvointialueiden pelastustoimen asukaskohtaisesta perushinnasta, 22 §:ssä tarkoitettua asukastiheyden perushinnasta ja 23 §:ssä tarkoitettua riskitekijöihin perustuvasta perushinnasta.

Edellä mainituista perushinnoista on säädetty vuosittain hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1392/2022) 2 §:ssä. Mainittua pykälää ehdotetaan muutettavaksi vuoden 2026 perushintojen säätämiseksi.

2. Asian valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu valtiovarainministeriössä.

3. Keskeiset ehdotukset

Asetuksen 2 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi edellä mainittujen asetuksenantovaltuuksien perusteella hyvinvointialueiden asukaskohtaisesta sosiaali- ja terveydenhuollon perushinnasta ja muiden sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksen määräytymistekijöiden perushinnoista sekä pelastustoimen asukaskohtaisesta perushinnasta, asukastiheyden perushinnasta ja riskitekijöihin perustuvasta perushinnasta.

Rahoituslain 13 §:n 5 momentin perustelujen (HE 241/2020 vp, s. 948) mukaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon perushinnat tarkistetaan rahoituslain 5 ja 6 §:ssä tarkoitetun kustannusten ja rahoituksen tason tarkistamisen sekä 3 luvussa säädettyjen perushintoihin vaikuttavien määräytymistekijöiden perusteella. Rahoituslain 21 §:n 3 momentin perustelujen (HE 241/2020 vp, s. 965) mukaan myös pelastustoimen perushinnat tarkistetaan vuosittain ottamalla huomioon 5 ja 6 §:ssä tarkoitettu kustannusten ja rahoituksen tason tarkistaminen.

Rahoituslain 5 §:n mukaan valtion rahoituksen perusteena käytetään hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen käyttökustannuksia, rahoituskustannuksia sekä suunnitelman mukaisia poistoja ja arvonalentumisia. Käyttökustannuksina ei pidetä hankintoihin sisältyvää arvonalisäveroa lukuun ottamatta sellaisten hankintojen arvonalisäveroa, joista ei saa tehdä vähennystä arvonalisäverolain (1501/1993) 114 §:n mukaisesti. Huomioitavista käyttökustannuksista vähennetään vuosikohtaisesti hyvinvointialueiden asiakas- ja käyttömaksut sekä muut toiminta- ja rahoitustuotot.

Rahoituslain 6 §:n mukaan valtion rahoituksen taso kullekin varainhoitovuodelle perustuu hyvinvointialueiden edellisen vuoden laskennallisiin kustannuksiin. Valtion rahoituksen tasoa korotetaan vuosittain sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen muutoksen (7 §), kustannustason muutoksen (8 §) sekä tehtävämuutosten huomioon ottamiseksi (9 §). Vuodesta 2025 lukien otetaan huomioon myös rahoituksen jälkikäteistarkistus (10 §).

Koska perushinnoista säädettäessä otetaan huomioon myös vuonna 2026 voimaan tulevat muutokset hyvinvointialueiden tehtäviin, voidaan asetus antaa vasta kuluvan vuoden lopulla sen jälkeen, kun eduskunta on käsitellyt tehtävämuutoksia koskevat lakiesitykset.

4. Pääasialliset vaikutukset

Asetuksella säädetyt perushinnat on otettu huomioon hyvinvointialueiden vuoden 2026 rahoituksessa. Hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain mukainen rahoitus hyvinvointialueille on vuonna 2026 yhteensä 27 189 751 480 euroa.

5. Voimaantulo

Asetuksen ehdotetaan tulevan voimaan 1.1.2026.

6. Esitys

Esitetään, että valtioneuvosto antaa asetuksen hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n muuttamisesta.